

УДК: 658.8:004

<https://doi.org/10.32342/3041-2137-2025-1-62-16>

М.В. Ковбатюк,

кандидат економічних наук, професор, професор кафедри теоретичної та прикладної економіки Державного університету інфраструктури та технологій, м. Київ (Україна)

<https://orcid.org/0000-0002-1149-6537>

І.І. Стрілок,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки Державного університету інфраструктури та технологій, м. Київ (Україна)

<https://orcid.org/0000-0002-4689-2839>

В.В. Шкляр,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки Державного університету інфраструктури та технологій, м. Київ (Україна)

<https://orcid.org/0000-0003-2651-0319>

Г.О. Ковбатюк,

асистент кафедри теоретичної та прикладної економіки Державного університету інфраструктури та технологій, м. Київ (Україна)

<https://orcid.org/0000-0001-8140-4506>

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ МІЖНАРОДНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Сучасні реалії свідчать про те, що підвищення ефективності управлінських процесів неможливе без застосування інформаційно-програмного забезпечення, яке має бути інтегрованим в систему управління. Тому у статті досліджено значення цієї інтеграції у контексті глобалізованих ринків, підкреслено її роль у підвищенні конкурентоспроможності, впровадженні інновацій та прийнятті оперативних і стратегічних рішень. Відзначено, що основними перевагами інтеграції є: підвищення ефективності управління через автоматизацію розв'язання рутинних задач, посилення контролю над власними операціями; поліпшення координації між підрозділами завдяки використанню єдиної бази даних, спрощення обміну інформацією та сприяння більш ефективній співпраці; прийняття обґрунтованих рішень шляхом доступу до даних в режимі реального часу; зниження витрат на персонал, паперові носії та інші ресурси; отримання конкурентних переваг в таких сферах, як маркетинг, продажі, виробництво та логістика.

Наголошується на тому, що інформаційне забезпечення міжнародних підприємств перейшло на новий рівень, де інформація не лише стала інформаційним ресурсом, а й виконує важливі функції в управлінні. Використовуючи передові інструменти аналітики та бізнес-аналітики, міжнародні компанії можуть отримати стратегічне розуміння для подальшого розвитку, визначити ринкові тенденції та приймати обґрунтовані оперативні рішення, що відповідають їхнім поточним та глобальним цілям.

Проаналізовано існуюче уніфіковане програмне забезпечення провідних постачальників ERP-систем, що може бути використане в управлінні підприємством, зокрема міжнародною компанією. Враховуючи, що зміна умов функціонування підприємств потребує індивідуального підходу та створення продукту на замовлення, проведено порівняльну характеристику уніфікованих та індивідуальних програмних продуктів. Прикладом індивідуальних програмних продуктів, що враховують специфіку певних підприємств, є розроблене за участю авторів програмне забезпечення для підприємств галузі водного транспорту та галузі страхування.

З метою оптимізації процесу застосування інформаційно-програмного забезпечення в управлінні міжнародним підприємством запропоновано відповідний механізм. Для його успішної реалізації необхідно врахувати, що інтеграція інформаційних технологій є складним процесом, який потребує ретельного планування та реалізації, зокрема фактора фінансування та навчання персоналу.

Оскільки сучасні міжнародні підприємства продовжують розвиватися та адаптуватися до змін, використання інформаційного та програмного забезпечення стає вирішальним фактором успіху. Високотехнологічні управлінські рішення дозволяють компаніям ефективно реагувати на виклики глобального ринку та залишатися конкурентоспроможними в постійно мінливому бізнес-середовищі.

Ключові слова: інформаційне забезпечення, програмне забезпечення, ERP-система, система управління, управління інформацією, аналітичні дослідження, міжнародні підприємства, механізм застосування інформаційно-програмного забезпечення

JEL classification: D81, L86, M11

Постановка проблеми. У сучасному глобальному бізнес-ландшафті ефективне управління підприємствами, особливо такими, що здійснюють міжнародну діяльність, залежить від використання можливостей інформаційного та програмного забезпечення. Застосування інформації та програмного забезпечення в системах управління міжнародними підприємствами виходить на новий рівень – від вдосконалення процесів прийняття рішень до оптимізації операційної ефективності. Ефективна інтеграція цих технологічних аспектів має вирішальне значення для навігації в складних умовах міжнародного бізнес-середовища. Використання інформації та програмного забезпечення в системах управління міжнародними підприємствами означає зміну парадигми організаційних стратегій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останнім часом все більше науковців приділяють увагу дослідженню ролі та місця інформаційно-програмного забезпечення в управлінні підприємством. Питанням застосування інформаційних систем в управлінні присвячено праці О.В. Адамик, С.В. Сисюк, [1], Ю. Грибовської, Ж. Кононенко [2], О. Квілінського [3], О. Ларченко [4], Г.М. Пурія [5], В.М. Турчини [6], В.А. Форостоловича [7], О.А. Шульги [8], К.О. Ярового, Л.В. Гончар, Д.П. Бабаян [9]

та ін. Огляд літературних джерел свідчить про гостроту даного питання в сучасних умовах функціонування підприємств.

У той же час ще не розроблено механізм застосування інформаційно-програмного забезпечення в управлінні підприємствами, особливо тих, що здійснюють міжнародну діяльність, не визначені певні технологічні аспекти цифровізації цих процесів, що актуалізує проведення подальших досліджень в цьому напрямі.

Тому **метою** даної статті є оцінка значення цієї інтеграції в контексті глобалізованих ринків, визначення її ролі у підвищенні конкурентоспроможності, впровадженні інновацій та прийнятті оперативних і стратегічних рішень, формування моделі механізму застосування інформаційно-програмного забезпечення в управлінні міжнародним підприємством.

Виклад основного матеріалу дослідження. Підприємство, що функціонує в сучасних умовах, повинно мати ефективну систему управління, важливим елементом якої є відповідне інформаційне та програмне забезпечення. Особливо це стосується підприємств, що здійснюють міжнародну діяльність та діють на глобальних ринках.

Інформаційна підтримка відіграє найважливішу роль для підприємств, які ведуть міжнародну діяльність, через низку нагальних потреб, що наведені в табл. 1.

Таблиця 1

Потреби міжнародних підприємств щодо інформаційного та програмного забезпечення

Потреба	Сутність
Навігація у складному нормативно-правовому середовищі	Міжнародні підприємства мають дотримуватися безліч нормативних та правових вимог у різних країнах. Інформаційна підтримка допомагає їм бути в курсі змін законів, правил та стандартів відповідності у різних юрисдикціях, що дозволяє їм діяти в рамках правового поля та уникати значних штрафів.
Дослідження та аналіз ринку	Міжнародні ринки значно відрізняються один від одного з погляду споживчих переваг, культурних особливостей, конкурентного середовища та економічних умов. Інформаційна підтримка дозволяє підприємствам проводити комплексні дослідження та аналіз ринку, допомагаючи їм виявляти нові можливості, оцінювати ринковий потенціал та розробляти ефективні стратегії для проникнення та розширення своєї присутності на зарубіжних ринках.
Управління ризиками	Міжнародна комерційна діяльність за своєю природою схильна до різних ризиків, включаючи політичну нестабільність, коливання курсів валют, економічні спади та геополітичну напруженість. Інформаційна підтримка сприяє виявленню, оцінці та розробці стратегій зниження ризиків, дозволяючи підприємствам активно керувати ними та захищати свої інвестиції та операції на зарубіжних ринках.
Управління ланцюгами поставок	Глобальні ланцюги поставок є складними мережами, що включають безліч постачальників, виробників, дистрибуторів і логістичних провайдерів у різних країнах. Інформаційна підтримка дозволяє підприємствам ефективно управляти ланцюжками постачання, забезпечуючи видимість, відстеження та оптимізацію в режимі реального часу, а також ефективне управління запасами, своєчасну доставку товарів та рентабельність операцій.
Фінансове управління та звітність	Міжнародні підприємства мають справу зі складними фінансовими операціями з використанням кількох валют, податкових юрисдикцій та нормативних вимог. Системи інформаційної підтримки, такі як програмне забезпечення для планування ресурсів підприємства (ERP), полегшують процеси фінансового управління, бюджетування, обліку та звітності, дозволяючи підприємствам підтримувати фінансову прозорість, дотримуватися міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та приймати обґрунтовані фінансові рішення.
Міжкультурна комунікація	Ефективна комунікація необхідна для побудови відносин із клієнтами, постачальниками, партнерами і співробітниками, які представляють різні культури. Інформаційна підтримка надає інструменти та платформи для міжкультурної комунікації, послуги перекладу та навчання культурним особливостям, допомагаючи підприємствам долати мовні та культурні бар'єри та налагоджувати позитивну взаємодію у міжнародному бізнес-середовищі.
Інновації та впровадження технологій	Інформаційна підтримка сприяє впровадженню інновацій та технологій, надаючи доступ до ресурсів для досліджень та розробок, ринкової інформації та платформ для співпраці. Міжнародні підприємства можуть використовувати інструменти інформаційних технологій, такі як хмарні обчислення, аналітика великих даних, штучний інтелект та Інтернет речей, для впровадження інновацій у продукцію, підвищення операційної ефективності та отримання конкурентних переваг на глобальних ринках.
Транскордонні операції	Міжнародні підприємства займаються транскордонною торгівлею, інвестиціями та іншими видами підприємницької діяльності, що виходять за межі національних кордонів. Вони імпортують сировину, компоненти та готову продукцію з однієї країни та експортують товари чи послуги в іншу, беручи участь у глобальних ланцюжках створення вартості та роблячи свій внесок у міжнародну торгівлю та інвестиційні потоки.
Глобальна стратегія та інтеграція	Міжнародні підприємства розробляють глобальні стратегії, які відповідають їхнім спільним бізнес-цілям та дозволяють використовувати синергетичний ефект на різних ринках та в різних регіонах. Вони інтегрують свої операції, функції та ресурси у глобальному масштабі, щоб скористатися ефектом масштабу, обмінятися передовим досвідом та створити цінність для акціонерів та зацікавлених сторін у всьому світі.

Джерело: складено авторами.

Загалом міжнародні підприємства відіграють важливу роль у світовій економіці, стимулюючи інновації, створюючи можливості для працевлаштування, сприяючи торгівлі та інвестиційним потокам, економічному зростанню та розвитку у різних країнах світу. Такий широкий спектр діяльності потребує відповідного інформаційного та програмного забезпечення.

Ефективне прийняття рішень на міжнародних підприємствах залежить від доступу до точної та своєчасної інформації.

Використовуючи передові інструменти аналітики та бізнес-аналітики, міжнародні компанії можуть отримати стратегічне розуміння подальшого розвитку компанії, визначити ринкові тенденції та прийняти обґрунтовані оперативні рішення, які відповідають їхнім поточним та глобальним цілям. Інформаційне забезпечення діяльності міжнародних підприємств вже виходить на новий рівень. Інформація не тільки перетворилася на інформаційний ресурс, а й виконує ряд важливих функцій в управлінні, сутність яких наведено на рис. 1.

Рис. 1. Сутність та взаємозв'язок функцій інформації в управлінні
Джерело: розроблено авторами.

Отже, безперешкодна інтеграція управління інформацією у бізнес-аналізі є обов'язковою для організацій, які прагнуть стабільного успіху в сучасному конкурентному середовищі. Оскільки компанії працюють з величезними обсягами даних, здатність використовувати цю інформацію для оперативного та стратегічного аналізу є ключовим фактором, що визначає їхню спроможність адаптуватися, зростати і процвітати. Інвестуючи в надійні практики управління інформацією, організації можуть стратегічно позиціонувати себе, приймаючи обґрунтовані рішення, які допоможуть їм випередити конкурентів і забезпечити надійний шлях до успіху в майбутньому.

Операційна аналітика спрямована на збір інформації в режимі реального часу та її постійне оновлення, що дозволяє власникам бізнесу приймати швидкі та обґрунтовані рішення. Інструменти, що використовуються для отримання оперативної аналітики, надзвичайно різноманітні. Вони можуть бути простими і доступними, а також більш складними і дорогими.

Дані, зібрані за допомогою операційної аналітики, – це життєво важливий актив, який впливає на такі рішення, як ціноутворення та позиціонування продукту. Усі можливості такої аналітики ще не розкрито. Нові інструменти та їх застосування з'являються досить часто. Отже, раціональним рішенням для компаній буде подумати про те, як впровадити належні стратегії збору даних незалежно від розміру компанії.

Залежно від виду поставлених завдань можна виокремити основні типи аналітичних досліджень (рис. 2).

У той же час опрацювання великих масивів інформації неможливе без відповідного програмного забезпечення, що дозволяє скоротити час обробки інформації, зменшити трудові витрати та знайти оптимальне рішення управлінської задачі як на оперативному, так і стратегічному рівнях.

Оптимізація операційної ефективності – ключова мета для міжнародних підприємств. У фокусі уваги – широкий спектр програмних рішень, які оптимізують різні аспекти діяльності – від управління ланцюгами поставок до фінансових систем. Вони включають впровадження систем планування ресурсів підприємства (ERP – Enterprise Resource Planning), програмного забезпечення для управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM – Customer Relationship Management) та інших спеціалізованих інструментів, які підвищують ефективність і сприяють безперервному здійсненню транскордонних операцій. Впровадження програмних рішень для підвищення операційної ефективності – це не просто опція, це стратегічний імператив, який дозволяє організаціям оптимізувати процеси, скоротити витрати, покращити процес прийняття рішень і залишатися конкурентоспроможними в бізнес-середовищі, що швидко розвивається.

На сьогодні існує багато програм для автоматизації різних бізнес-процесів, які допомагають забезпечити ефективне управління підприємствами. У цьому контексті варто розглянути провідних постачальників ERP-систем. ERP-система виходить за рамки простого програмного забезпечення; це комплексна система, яка узагальнює та централізує всю інформацію підприємства, дозволяє керувати її потоком та забезпечує одночасний доступ до неї для різних користувачів підприємства з відповідними правами [11]. Ця синергія сприяє підвищенню якості обслуговування клієнтів та ефективності роботи персоналу.

Загальна частка ринку ERP-систем є сферою активної конкуренції, але компанії, такі як Oracle, SAP та Microsoft, відзначаються винятковою позицією, яка забезпечує їм лідерство на цьому динамічному полі.

На рис. 3 подано рейтинг провідних постачальників ERP-систем за 2023 р. відповідно до основних ключових критеріїв-факторів.

Рис. 2. Типи аналітичних досліджень в бізнесі
Джерело: розроблено авторами за [10].

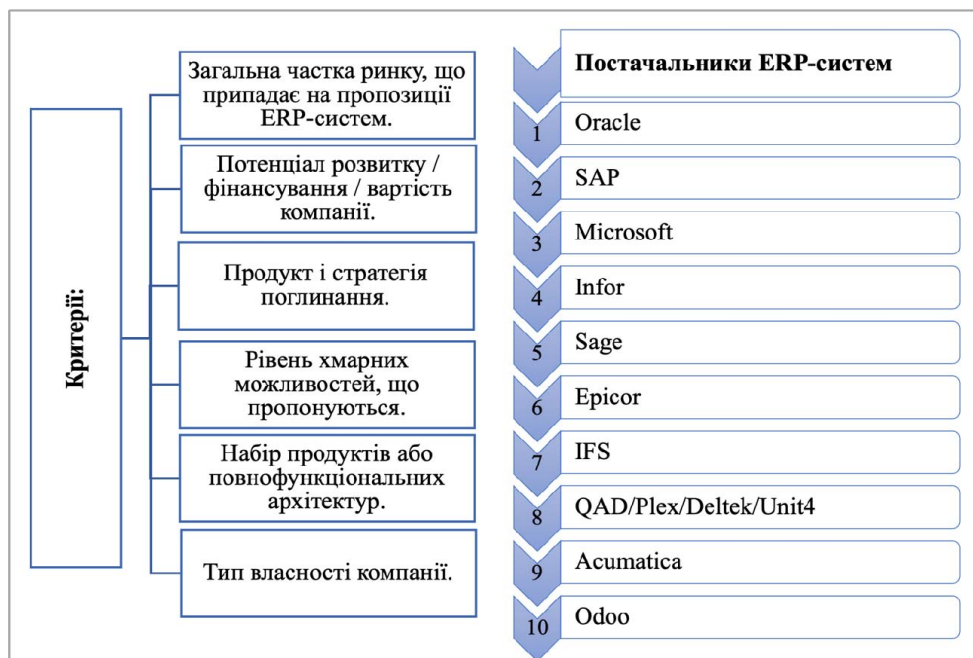

Рис. 3. Топ-10 постачальників ERP-систем за 2023 р.
Джерело: складено за [12].

Порівняно з іншими постачальниками ERP-систем, Oracle має унікальну позицію на ринку завдяки успіху свого рішення для середнього бізнесу: NetSuite. Маючи одну з найбільших ринкових часток та екосистем, які забезпечують їм перевагу над іншими постачальниками систем у даному рейтингу, вони домінують на ринку.

SAP, окрім сильних позицій на ринку програмного забезпечення для планування ресурсів підприємства (ERP), також завоювала міцні позиції на багатьох паралельних ринках програмного забезпечення, таких як управління ланцюгами поставок, управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM) та управління бізнес-процесами (BPM).

Як і SAP та Oracle, Microsoft має кілька найкращих у своєму класі додатків, необхідних для корпоративної архітектури, включаючи їх домінування з Azure як однією з двох найкращих інфраструктурних платформ. А також вбудована інтеграція з Microsoft 365 Suite.

З метою виконання різноманітних завдань та досягнення конкретних цілей програмне забезпечення поділяється на різні класи залежно від функцій та цілей, які воно виконує, враховуючи внутрішні потреби організацій та специфіку їхньої діяльності. Доцільно розглянути детальніше, як ці системи сприяють оптимізації бізнес-процесів та досягненню стратегічних цілей підприємств на прикладі визначних міжнародних компаній – Oracle, SAP, Microsoft Dynamics 365 та української – BAS, що активно розробляють і реалізують програмне забезпечення для управління бізнес-процесами (табл. 2).

Тобто існує досить велика кількість уніфікованого програмного забезпечення, що може бути використане в управлінні підприємством. Як правильно зазначає Г.В. Мозгова, «вибір постачальника програмного забезпечення повинен визначатися адекватністю його характеристик (розв'язуваних завдань, функцій, інструментів реалізації) стратегічним задачам підприємства з урахуванням внутрішньофірмових фінансових обмежень» [13].

У той же час більшість компаній потребують індивідуальних рішень. Універсальне програмне забезпечення рідко задовольняє всі потреби. Одна з можливостей отримати більше від наявних активів і додати більшої цінності – це обрати програмне забезпечення, створене на замовлення. Таке програмне забезпечення більш адаптовано до вимог компанії та враховує особливості розвитку певної галузі економіки. Воно є дорожчим за вартістю, але максимально відповідає всім інформаційним потребам підприємства, може бути вчасно відкориговане в результаті зміни потреб оперативного і стратегічного управління. Особливо це актуально для великих компаній, що є гравцями на міжнародній арені. Прикладом індивідуальних програмних продуктів, що враховують специфіку певних підприємств, є розроблене за участю авторів програмне забезпечення для підприємств галузі водного транспорту та галузі страхування. Порівняльну характеристику уніфікованих та індивідуальних програмних продуктів наведено на рис. 4. Таким чином, компанія може обрати для себе найбільш оптимальний варіант – або використовувати уніфікований (стандартний) програмний продукт, або розроблений за індивідуальним замовленням. Але які інструменти не використовувалися для покращання бізнес-процесів, можливість інтеграції є життєво важливою. Тому авторами запропоновано модель механізму застосування інформаційно-програмного забезпечення в управлінні міжнародним підприємством (рис. 5).

З розвитком підприємства його управлінські процеси стають складнішими, кількість інформації, яка є основою для прийняття рішень, зростає, а бізнес-процеси, які раніше займали мінімум часу, потребують більшої уваги та нових прогресивних рішень. Спираючись на досвід світових компаній, можна виділити основні сигнали про необхідність впровадження ERP:

– не вистачає даних для прийняття зважених управлінських рішень,

Таблиця 2

Програмне забезпечення провідних постачальників ERP-систем для управління підприємством

Виробник	Клас програмного забезпечення	Призначення та функції /дії, які виконуються в рамках системи
BAS, SAP, Oracle, Microsoft Dynamics 365	Corporate Performance Management , управління бізнес-ефективністю (EPM) – системи управління ефективністю підприємства, які дають змогу вимірювати показники діяльності організації та управляти ними. Використовуються у великих компаніях із розвиненим фінансовим і управлінським обліком і необхідністю глибокого фінансового менеджменту та аналізу	Фінансове планування і прогнозування; стратегічне планування; фінансова та управлінська звітності; формування консолідованої фінансової звітності
BAS, SAP, Oracle, Microsoft Dynamics 365	Enterprise Content Management , системи електронного документообігу (ECM) – системи управління цифровими документами та іншими типами корпоративного контенту, що накопичують, зберігають і передають документи всередині організації і поза нею	Зберігання документів, записів, бази знань, журналів аудиту, подій, робіт та ін., управління ними
BAS, SAP, Oracle, Microsoft Dynamics 365	Enterprise Resource Planning , планування ресурсів підприємства (ERP) – програмні системи, які автоматизують найбільші процеси в компаніях: фінанси, персонал, операційну роботу, управління активами та виробництвом. Використовуються для великих і територіально розподілених компаній, які прагнуть цифрової трансформації та прозорості бізнес-процесів	Бухгалтерський облік, контролінгові функції, управління бюджетним процесом, розрахунок заробітної плати, кадровий облік, облік робочого часу тощо
BAS, SAP, Oracle, Microsoft Dynamics 365	Customer Relationship Management (CRM) – система або програмне забезпечення, яке використовується компаніями для управління взаємовідносинами зі споживачами, спрямоване на вивчення ринку і конкретних потреб клієнтів	Збір, зберігання й аналіз інформації про споживачів, постачальників, партнерів та інформації про взаємовідносини з ними; інтеграція даних з різних джерел, таких як соціальні мережі, веб-сайти, електронна пошта тощо
SAP, Oracle, Microsoft Dynamics 365	Supply Chain Management (SCM) – система управління логістичним ланцюгом, яка дозволяє планувати, координувати та контролювати потоки матеріалів, товарів та послуг від постачальників до споживачів. SCM допомагає покращити ефективність, знизити витрати та збільшити задоволення клієнтів	Закупівля, виробництво, розподіл, транспортування, зберігання, обслуговування тощо. Планування, постачання, виготовлення, доставка та повернення. Форми співпраці між постачальниками, покупцями, посередниками та кінцевими споживачами
SAP, Oracle, Microsoft Dynamics 365	Product Lifecycle Management (PLM) – система управління життєвим циклом продукту, яка дозволяє керувати всіма етапами розробки, виробництва, розповсюдження та обслуговування продукту. PLM допомагає покращити якість, інноваційність та конкурентоспроможність продукту	Управління даними про продукт, життєвим циклом обладнання; програмно-проектне управління; управління якістю; дотримання вимог охорони навколишнього середовища і праці
SAP, Oracle, Microsoft Dynamics 365	Supplier Relationship Management (SRM) – система управління взаємовідносинами з постачальниками, яка дозволяє оцінювати, обирати та співпрацювати з постачальниками для досягнення кращих результатів. SRM допомагає покращити якість постачання, зменшити ризики та збільшити прибутковість	Заявки на закупівлю, сплата постачальнику; планування потреби в матеріалах; надходження і повернення товару; можливість інтеграції з електронними торговими майданчиками; облік додаткових витрат в собівартості; ведення закупівельних договорів; коригування документів тощо
SAP, Oracle, Microsoft Dynamics 365	Business Intelligence , інтелектуальний аналіз даних, бізнес-аналітика (BI) – система аналітики бізнесу, яка дозволяє збирати, обробляти та візуалізувати дані про бізнес-процеси, продукти, клієнтів тощо. BI допомагає покращити прийняття рішень, прогнозування та стратегічне планування	Очищення, консолідація даних, перетворення їх у зручний для аналізу формат, інтерпретація великої кількості даних, акцент уваги лише на ключових факторах, що впливають на ефективність, моделювання результату різних варіантів дій, відстеження результатів прийняття рішень

Джерело: сформовано авторами за [14–17].

Вид ПІІ	Виробник	Програмні продукти для антикризового управління підприємством	Програмні продукти для рейтингування компанії	Програмні продукти для адаптації підприємства	Програмні продукти для сфери страхування
Уніфіковані програмні продукти	BAS	продукт BAS Антикризис - дозволяє проводити діагностику стану підприємства, розраховувати показники ефективності діяльності, моделювати сценарій вирішення кризових ситуацій, формувати плани антикризових заходів та контролювати їх виконання.	за допомогою BAS Антикризис можна оцінити та порівняти компанії за критеріями: фінансова стабільність, соціальна відповідальність, інноваційність, якість продуктів та послуг, репутація.	продукт BAS Бухгалтер – для напрямку адаптації бухгалтерської служби до нових нормативних вимог, стандартів обліку та податкових змін. продукт BAS ERP – для адаптації виробництва до нових технологій, стандартів якості та вимог ринку.	продукт Fort: Управління страховим бізнесом - автоматизує діяльність всіх підрозділів страхової компанії, в тому числі формування страхових продуктів, ресстрацію договорів, обробку заявок, виставлення рахунків, аналіз результативності та інше.
	SAP	продукт SAP Business Planning and Consolidation (BPC), який дозволяє аналізувати ризики та можливості, моделювати альтернативні стратегії та симулювати їх наслідки. Продукт має глобальне охоплення та підтримку різних стандартів та регламентів.	продукт SAP BusinessObjects Business Intelligence (BI) - дозволяє створювати інтерактивні звіти та дашборди на основі даних з різних джерел, використовувати потужний аналітичний інструментарій. Продукт має глобальне охоплення та підтримку різних стандартів та регламентів.	програмний продукт SAP Analytics Cloud - дає можливість швидко переходити від обізнаності до дії, симулювати будь-які сценарії для найкращих бізнес-результатів і генерувати плани з прогнозом автоматично, щоб забезпечити гнучке прийняття рішень.	продукт SAP for Insurance - дозволяє побудувати гнучку та ефективну систему управління страховим бізнесом на базі облачної платформи SAP Cloud Platform. Продукт має глобальний охоплення та підтримку різних видів страхування.
	Oracle	продукт Oracle Enterprise Performance Management (EPM) - дозволяє підвищити продуктивність підприємства, конкуроентоспроможність підприємства, оптимізувати бюджетування та планування, забезпечити точність та своєчасність фінансової звітності, використовувати аналітику та штучний інтелект для підтримки рішень.	продукт Oracle Business Intelligence (BI) - дозволяє отримувати глибокий інсайт і прогностичний аналіз даних про підприємства з використанням існуючого інтелекту та машинного навчання. Продукт має модульну архітектуру та може працювати як в хмарному, так і в локальному середовищі.	продукт Oracle Organizational Management - дозволяє моделювати та оптимізувати організаційну схему, розподіляти ресурси та відповідальності, сприяти співпраці та комунікації між підрозділами, адаптувати свою організаційну структуру до нових вимог та очікувань клієнтів.	продукт Oracle Health Insurance - дозволяє спростити клієнтам спілкування з представниками охорони здоров'я, використовувати комплексну платформу для адміністрування медичного страхування.
	Microsoft	продукт Microsoft Dynamics 365 Finance - дозволяє автоматизувати та управляти фінансовими процесами, скоротити ризики, підвищити штучного інтелекту та аналітики. Продукт має глобальне охоплення та підтримку різних валют, податків та регламентів.	продукт Microsoft Power BI - дозволяє легко створювати інтуїтивні та динамічні звіти та дашборди на основі даних з різних джерел, використовувати простий інтерфейс та потужні функції. Продукт має широку інтеграцію з іншими продуктами Microsoft та партнерами.	продукт Microsoft Dynamics 365 Finance, продукт Microsoft Dynamics 365 Sales, продукт Microsoft Dynamics 365 Marketing, продукт Microsoft Dynamics 365 Customer Service, продукт Microsoft Dynamics 365 Project Operations – дають змогу адаптувати відповідний напрямок роботи до сучасних вимог.	Страховання Dynamics 365 Field Service - створення страхових полісів.
Індивідуальні програмні продукти		Продукт AC PRO 1.0 - дає можливість економії часу при визначенні тривалості фаз циклу транспортної підприємства, їх прогнозуванні, оцінці обраних антикризових заходів та визначенні їх впливу на майбутні тенденції розвитку транспортної підприємства.	Продукт "Рейтингова оцінка" на платформі BAF (Business Automation Framework) - дозволяє визначити сильні і слабі сторони підприємств-учасників рейтингу; прогнозувати поведінку підприємства в типових ситуаціях для оцінки потенційних ризиків, пов'язаних з їх діяльністю; оцінювати діяльність підприємств на основі розробленої системи показників.	Продукт «Онтологічне моделювання страхової діяльності» - забезпечує підвищення ефективності та якості роботи страхової компанії та автоматизації роботи страхових агентів шляхом оптимізації отримання, зберігання, обробки експертної інформації.	

Рис. 4. Порівняльна характеристика уніфікованих та індивідуальних програмних продуктів
Джерело: складено та розроблено авторами.

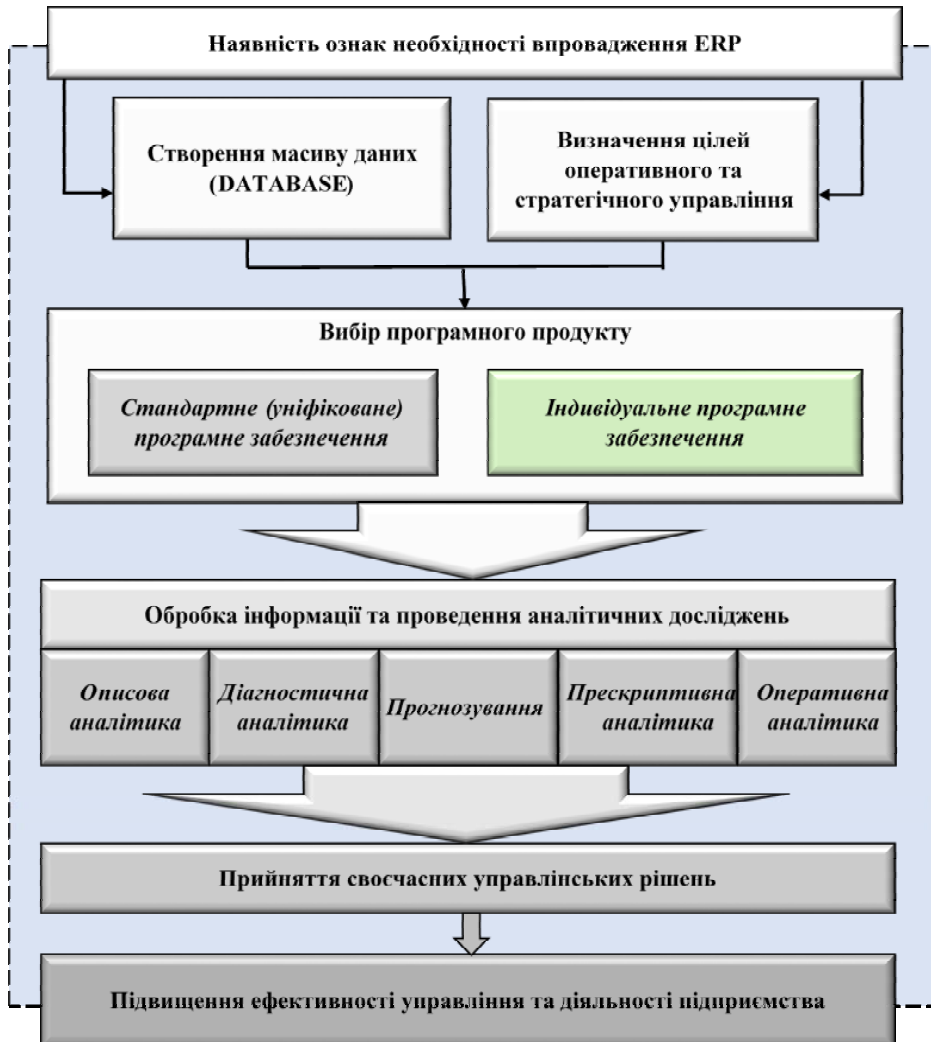

Рис. 5. Модель механізму застосування інформаційно-програмного забезпечення в управлінні міжнародним підприємством

Джерело: розроблено авторами.

хаотичність та недостатність інформації призводить до хибних рішень, що трансформуються у фінансові втрати;

– є необхідність стандартизувати процеси на виробництві, внаслідок якої процеси виробництва починають працювати коректніше, що, своєю чергою, впливає на якість кінцевої продукції, а стандартизація сервісів робить їх більш доступними для кінцевого споживача;

– використання застарілих та ненадійних систем перешкоджають зростанню бізнесу та недостатньо захищають конфіденційну інформацію, при застосуванні

електронних таблиць завжди існує висока ймовірність «людської помилки», що суттєво стримує розвиток у епоху діджиталізації [18].

Наявність даних ознак свідчить про необхідність перегляду системи управління і доцільності застосування запропонованої моделі механізму, яка надасть змогу підвищити як ефективність управлінської системи, так і діяльності підприємства в цілому.

Окрім підвищення ефективності та продуктивності компанії, інформаційно-програмне забезпечення має й інші переваги. Воно робить бізнес прозорим,

видимим, спрощує звітність та покращує якість обслуговування клієнтів. Жодна інформація в організації не повинна залишатися непоміченою. Це ключ до впорядкованого функціонування, а також контролю над фінансами. Проте часто стається так, що окремих відділ отримує інформацію, пов'язану з роботою, а решта не мають до неї доступу. Завдяки надійним каналам операційної аналітики та її структурованому донесенню до всіх команд кожен менеджер і працівник отримує повну картину. Це дає змогу запобігати помилкам, вдосконалюватися та розвиватися.

Проблема, яка часто виникає з аналітичними даними, – це якість інтерпретації. Фахівці з різних відділів не завжди бачать її цінність у глобальному масштабі. Тому надання всім командам доступу до інформації в логічній, структурованій формі дозволяє раціонально і повною мірою використовувати наявні цифрові дані. Крім того, якщо зробити всі частини бізнесу видимими, наприклад, встановити датчики, які відстежують активи, і використовувати носії для співробітників, це запобігає порушенням і забезпечує своєчасну ідентифікацію інцидентів.

Велика кількість варіантів виправлення та оптимізації процесів

створює досить конкурентне середовище. Отже, клієнти зникають до все більш високих стандартів обслуговування. Операційна аналітика зосереджена не лише на внутрішньофірмових даних, вона може інформувати про поведінку клієнтів, а також проаналізувати їх потреби, бажання та рівень задоволеності.

Ефективне управління полягає у прийнятті правильних рішень на основі оперативних даних. Усі потоки даних у компанії створюють великий масив інформації, який потрібно структурувати [10].

Висновок. Отже, інтеграція інформації та програмного забезпечення в системи управління міжнародними підприємствами має трансформаційний характер. Проведене дослідження підкреслює, як ці технологічні аспекти не лише полегшують повсякденну діяльність, але й слугують каталізаторами інновацій, стратегічного зростання та стійкості перед динамічними глобальними викликами. Оскільки міжнародні підприємства продовжують розвиватися, їх успіх залежить від вміння використовувати інформації та програмного забезпечення, що полегшує орієнтацію в особливостях міжнародного бізнес-ландшафту.

Список використаної літератури

1. Адамик О.В., Сисюк С.В. Інформаційні системи управління підприємством: вибір базових технологій та програмного забезпечення. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Випуск 14. С. 891-895.
2. Грибовська Ю., Кононенко Ж. Застосування інформаційних систем в управлінні підприємством. *Економіка та суспільство*, № 47. 2023. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-84>
3. Квілінський О. Розроблення та впровадження інформаційного забезпечення управління розвитком промислового підприємства в умовах інформаційної економіки. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2019. № 1. С. 76-82.
4. Ларченко О. Ефективність впровадження інформаційних систем в управління підприємством. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*, №1, 2020. С. 278-284. DOI: <https://doi.org/10.32851/2708-0366/2020.1.37>
5. Пурій Г.М. Інформаційні системи і технології в управлінні діяльністю підприємства. *Ефективна економіка*. 2019. № 6. DOI: 10.32702/2307-2105-2019.6.56
6. Турчина В.М. Інформаційне та програмне забезпечення управління ефективністю праці. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія: Економічні науки*. 2011. № 4(2). С. 259-264.
7. Фостолович В.А. Формування сучасних інтегрованих систем управління підприємством із застосуванням цифрових технологій. *Sciences of Europe*. № 50, (2020). С. 70-80.

8. Шульга О.А. Сучасні підходи до розроблення й упровадження інформаційних систем управління підприємством: теоретико-методологічний аспект. *Підприємництво та інновації*. 2021. Вип. 18. С. 62-66. DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/18.11>
9. Яровий К.О., Гончар Л.В., Бабаян Д.П. Інформаційні системи і технології як невід’ємна частина в управлінні підприємством. *Інноваційна економіка*. 7-8’2021 (89). С. 119-123. DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2021.7-8.16>
10. Rudkovska O. How to Improve Operational Efficiency with Technology. 2023. URL: <https://euristiq.com/how-to-improve-operational-efficiency/>
11. Пилипенко Л.М., Редько М.О. Аналіз переваг та недоліків упровадження ERP-системи на підприємствах. *Приазовський економічний вісник*. Випуск 6 (17) 2019. С. 172-178. DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2019-6-33>
12. Gupta S. Top 10 ERP Vendors For 2024. URL: <https://www.elevatiq.com/post/top-10-erp-vendors/>
13. Мозгова Г.В. Інформаційне забезпечення стратегічного менеджменту. URL: <https://ekhnuir.karazin.ua/server/api/core/bitstreams/2c938c09-d9d4-407a-b48d-3f14348d0ed0/content>
14. Business Automation Software (BAS). URL: <https://www.bas-soft.eu/>
15. System Applications and Products (SAP). URL: <https://www.sap.com/ukraine/index.html>
16. Oracle Corporation. URL: <https://www.oracle.com/ua/>
17. MICROSOFT DYNAMICS 365. URL: <https://www.microsoft.com/en-us/dynamics-365>
18. Що таке ERP і як отримати максимум від впровадження системи? URL: <https://bc.smart-it.com/news-and-articles/what-is-erp/>

References

1. Adamyk, O.V., Sysiuk, S.V. (2016). *Information systems of enterprise management: the choice of basic technologies and software*. Global and national problems of economic. Issue 14. pp. 891-895. (in Ukrainian).
2. Business Automation Software (BAS). URL: <https://www.bas-soft.eu/> (Accessed 13 January 2024).
3. Fostolovych, V. (2020). *Formation of modern integrated enterprise management systems with the application of digital technologies*. *Sciences of Europe*. no. 50, pp. 70-80.
4. Gupta, S. (2023). Top 10 ERP Vendors For 2024. URL: <https://www.elevatiq.com/post/top-10-erp-vendors/> (Accessed 13 January 2024).
5. Hrybovska, Y., Kononenko, Zh. (2023). *Applicating information systems for the purpose of business management*. *Economy and society*, no. 47. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-84> (Accessed 13 January 2024) (in Ukrainian).
6. Kvilinski, A. (2019). *Development and implementation of information support for managing the development of industrial enterprises under the conditions of the informational economy*. State and regions. Series: Economics and Business, no 1. pp. 76-82. (in Ukrainian).
7. Larchenko, O. (2020). *Efficient implementation of information systems in enterprise management*. Taurida Scientific Herald. Series: Economics, no. 1, pp. 278-284. URL: <https://doi.org/10.32851/2708-0366/2020.1.37> (Accessed 13 January 2024) (in Ukrainian).
8. MICROSOFT DYNAMICS 365. URL: <https://www.microsoft.com/en-us/dynamics-365> (Accessed 13 January 2024).
9. Mozghova, H.V. (2008). *Informatsijne zabezpechennia stratehichnoho menedzhmentu [Information support for strategic management]*. URL: <https://ekhnuir.karazin.ua/server/api/core/bitstreams/2c938c09-d9d4-407a-b48d-3f14348d0ed0/content>
10. Oracle Corporation. URL: <https://www.oracle.com/ua/> (Accessed 13 January 2024).
11. Puriy, H.M. (2019) *Information systems and technologies in the management of the enterprise activity*. *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 6. URL: <http://www.economy.nayka>.

com.ua/?op=1&z=7127 (Accessed 13 January 2024). (in Ukrainian). DOI: 10.32702/2307-2105-2019.6.56

12. Pylypenko, L., Redko, M. (2019). *Analysis of the advantages and disadvantages of erp system implementation in enterprises*. Pryazovskyi Economic Herald, no. 6(17) pp. 172-178. URL: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2019-6-33> (Accessed 13 January 2024). (in Ukrainian).

13. Rudkovska, O. (2023). How to Improve Operational Efficiency with Technology. URL: <https://euristiq.com/how-to-improve-operational-efficiency/> (Accessed 13 January 2024).

14. Scho take ERP i iak otrymaty maksimum vid vprovadzhennia systemy? [What is ERP and how do you get the most out of implementing the system?] URL: <https://bc.smart-it.com/news-and-articles/what-is-erp/> (Accessed 13 Jan 2024).

15. Shulha, O. (2021). *Modern approaches to the development and implementation of enterprise management information systems: theoretical and methodological aspect*. Entrepreneurship and Innovation, no.18, pp. 62-66. URL: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/18.11> (Accessed 13 January 2024). (in Ukrainian).

16. System Applications and Products (SAP). URL: <https://www.sap.com/ukraine/index.html> (Accessed 13 Jan 2024).

17. Turchyna, V.M. (2011). *Informatsijne ta prohramne zabezpechennia upravlinnia efektyvnistiu pratsi*. [Information and software performance management]. Scientific Bulletin of Poltava University of Economics and Trade. Series «Economic Sciences», no. 4 (2), pp. 259-264.

18. Yarovyi, K.O., Honchar, L.V., Babaian, D.P. *Information systems and technologies as an integral part in the management of the enterprise*. INNOVATIVE ECONOMY, no.7-8, pp. 119-123. URL: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2021.7-8.16> (Accessed 13 January 2024). (in Ukrainian).

USE OF INFORMATION AND SOFTWARE IN THE MANAGEMENT SYSTEM OF INTERNATIONAL ENTERPRISES

Maryna V. Kovbatiuk, State University of Infrastructure and Technologies, Kyiv (Ukraine).

E-mail: mvkov58@gmail.com

Ivanna I. Strilok, State University of Infrastructure and Technologies, Kyiv (Ukraine).

E-mail: i.strilok@outlook.com

Viktoriya V. Shklyar, State University of Infrastructure and Technologies, Kyiv (Ukraine).

E-mail: viktoriya_shklyar@ukr.net

George O. Kovbatiuk, State University of Infrastructure and Technologies, Kyiv (Ukraine).

E-mail: kgacs1.6@gmail.com

<https://doi.org/10.32342/3041-2137-2025-1-62-16>

Keywords: *information software, software, ERP-system, management system, information management, analytical research, international enterprises, mechanism of application of information software*

JEL classification: *D81, L86, M11*

Modern realities indicate that improving the efficiency of management processes is impossible without the use of information and software that should be integrated into the management system. Therefore, the article explores the importance of this integration in the context of globalized markets, emphasizing its role in increasing competitiveness, introducing innovations and making operational and strategic decisions. It is noted that the main advantages of integration are: increased management efficiency through automation of routine tasks, increased control over own operations; improved coordination between departments through the use of a single database, simplification of information

exchange and promotion of more effective cooperation; informed decision-making through access to real-time data; reduction of costs for personnel, paper and other resources; gaining competitive advantages in such areas as marketing, sales, production and logistics.

It is emphasized that the information support of international enterprises has moved to a new level, where information has not only become an information resource, but also performs important functions in management. By using advanced analytics and business intelligence tools, international companies can gain strategic insights for further development, identify market trends, and make informed operational decisions that meet their current and global goals.

The existing unified software of the leading ERP-systems vendors that can be used in the management of an enterprise, in particular, an international company, is analyzed. Given that the changing conditions of enterprise functioning require an individual approach and the creation of a custom-made product, a comparative characterization of unified and individual software products is carried out. An example of individual software products that take into account the specifics of certain enterprises is the software developed with the participation of the authors for enterprises in the water transport and insurance industries.

With a view to optimizing the process of using information and software in the management of an international enterprise, the authors propose an appropriate mechanism. For its successful implementation, it is necessary to take into account that the integration of information technology is a complex process that requires careful planning and implementation, in particular, the factor of financing and staff training.

As modern international businesses continue to evolve and adapt to change, the use of information and software is becoming a critical success factor. High-tech management solutions allow companies to respond effectively to global market challenges and remain competitive in an ever-changing business environment.

Одержано 17.02.2024.